

ČESKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavního soudu

Jm é n e m r e p u b l i k y

Ústavní soud rozhodl mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků v senátu složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka (soudce zpravodaj) a soudců Ludvíka Davida a Jiřího Zemánka ve věci ústavní stížnosti stěžovatele **Z. Z.**, zastoupeného Mgr. Radkem Salajkou, LL. M., advokátem se sídlem Hlubočepská 1156/38b, Praha 5, proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 18. 1. 2022, č. j. 4 To 57/2021-728, a rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 8. 10. 2021, č. j. 52 T 4/2019-592, za účasti **Vrchního soudu v Olomouci** a **Krajského soudu v Brně**, jako účastníků řízení, a **Vrchního státního zastupitelství v Olomouci** a **České republiky – Ministerstva průmyslu a obchodu**, jako vedlejších účastníků řízení,

t a k t o :

- I. Usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 18. 1. 2022, č. j. 4 To 57/2021-728, bylo porušeno právo stěžovatele na spravedlivý proces, zaručené čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.**
- II. Toto rozhodnutí se proto ruší.**
- III. Ve zbývajících částech se ústavní stížnost zamítá.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a předchozí průběh řízení

1. Včas podanou ústavní stížností (§ 72 odst. 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o Ústavním soudu“), splňující i ostatní zákonem stanovené podmínky řízení [§ 75 odst. 1 *a contrario*; § 30 odst. 1, § 72 odst. 1 písm. a) zákona o Ústavním soudu] brojí stěžovatel (dále též „obviněný“ nebo „obžalovaný“) proti v záhlaví označenému usnesení Vrchního soudu v Olomouci (dále jen „vrchní soud“) a rozsudku

Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), neboť má za to, že jimi byla porušena jeho základní práva zaručená čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“).

2. Z obsahu ústavní stížnosti a připojených soudních rozhodnutí vyplývá, že napadeným rozsudkem schválil krajský soud dohodu o vině a trestu uzavřenou dne 6. 10. 2021 mezi státní zástupkyní Krajského státního zastupitelství v Brně a stěžovatelem jako jediným jednatelem společnosti V., který byl uznán vinným ze spáchání zvláště závažného zločinu dílem dokonaneého a dílem ukončeného ve stádiu pokusu, za což byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání tří let (s podmíněným odkladem na zkušební dobu v trvání pěti let) a k peněžitému trestu ve výměře 400 denních sazeb s denní sazbou ve výši 20.000 Kč (celkem 8.000.000 Kč). Dále krajský soud uložil stěžovateli s odkazem na § 228 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (dále jen „tr. řád“), ve znění pozdějších předpisů, nahradit poškozené České republice škodu ve výši 18 614 679,76 Kč. Se zbytkem svého nároku na náhradu škody byla dle § 229 tr. řádu Česká republika odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních.

3. Z obsahu vyžádaného trestního spisu Ústavní soud zjistil, že stěžovatel v protokolu o jednání o dohodě o vině a trestu ze dne 6. 10. 2021, č. j. 3 VZV 3/2019-106, k nárokům poškozených prohlásil, že tyto neuznává co do důvodu a výše, a že nesouhlasí, aby mu byla podle § 228 odst. 1 trestního řádu uložena povinnost nahradit poškozeným škodu. Státní zástupkyně tamtéž k nárokům poškozených uvedla, že s ohledem na stádium trestního řízení, postoj obžalovaného a spornost uplatněných nároků tyto nebudou učiněny předmětem dohody o vině a trestu, a že soud bude při předložení sjednané dohody upozorněn na skutečnost, že v dané věci nedošlo k dohodě o náhradě škody. Státní zástupkyně rovněž uvedla, že v této části bude soud rozhodovat samostatně.

4. Stěžovatel napadl výrok o náhradě škody rozsudku krajského soudu odvoláním, mimo jiné proto, že měl nalézací soud jednat nad rámec uzavřené dohody o vině a trestu, když mu uložil nahradit poškozené škodu. Stěžovatel takový výrok považoval za nezákonný. O odvolání stěžovatele a o odvolání poškozené České republiky proti rozsudku krajského soudu rozhodl vrchní soud napadeným usnesením tak, že je dle § 256 tr. řádu jako nedůvodné zamítl.

5. Vrchní soud v odůvodnění uvedl, že nezjistil, že by rozsudek soudu prvního stupně nebyl v souladu s dohodou o vině a trestu, jejíž schválení státní zástupkyně navrhla. Dle vrchního soudu odvolacími námitkami stěžovatel popírá skutková zjištění z pravomocného výroku o vině, která však byla součástí popisu skutku v rámci stěžovatelem uzavřené dohody se státním zástupcem, a to včetně objektivizace výše způsobené škody. Popsané jednání přitom stěžovatel plně doznal. Výše škody konkretizovaná adhezním výrokem nalézacího soudu tedy představuje škodu v podobě, v jaké ji stěžovatel ve výroku o vině schválil.

6. S odkazem na komentář k ustanovení § 314r odst. 4 tr. řádu [FENYK, J.; DRAŠTÍK, A. a kol. Trestní řád. Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017.] vrchní soud vysvětlil, že nalézací soud byl vázán vymezeným skutkem ve sjednané dohodě, a že byl oprávněn poškozenému přiznat nárok i sám, přestože k dohodě mezi státním zástupcem a stěžovatelem v tomto směru nedošlo. V takovém případě by měl soud dle komentářové literatury k otázce nároku poškozeného na náhradu škody stěžovatele vyslechnout podle ustanovení § 314q odst. 5 tr. řádu tak, aby měl možnost vyjádřit se k uplatněnému nároku. Vrchní soud uvedl, že stěžovateli byly známy návrhy poškozených na náhradu škody i obsah odborného vyjádření, a k obsahu dohody byl skutečně i vyslechnut, k okolnostem sjednané dohody se však již nechtěl blíže vyjádřit. Prohlášení, že spáchal skutek, pro který byl stíhán, učinil stěžovatel na základě svého svobodného volního rozhodnutí po řádném poučení týkající se důsledků uzavřené dohody o vině a trestu mezi ním a státním zástupcem (tedy bez ingerence soudu).

7. Vrchní soud závěrem podpůrně odkázal na usnesení Ústavního soudu ze dne 2. 11. 2021, sp. zn. III. ÚS 2806/21 (všechna rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na adrese <https://nalus.usoud.cz>) v obdobné věci. Podobnost spatřuje jednak v souhlasu stěžovatele s procesním postupem, kterým předurčil, resp. eliminoval dokazování, jednak v závěru, že byl nalézací soud dokonce povinen postupovat dle § 228 odst. 1 tr. řádu a rozhodnout o nároku poškozené.

8. Z předloženého spisového materiálu dále Ústavní soud zjistil, že stěžovatel podal proti napadenému usnesení odvolacího soudu současně s ústavní stížností rovněž dovolání, které Nejvyšší soud dle § 265i odst. 1 písm. a) tr. řádu odmítl, neboť proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné.

II. Argumentace stěžovatele

9. Stěžovatel ústavní stížností, stejně jako řádným opravným prostředkem, napadá pouze výrok o náhradě škody, kterou je povinen zaplatit České republice. Namítá, že o ní obecné soudy rozhodly, přestože v průběhu řízení před nimi tento nárok neuznal a současně nedošlo k dohodě o náhradě škody ani mezi státní zástupkyní a jím. Proti vzneseným nárokům naopak aktivně brojil, poukazoval na důkazy vyvracející škodní nárok (resp. jeho výši), a upozorňuje, že k výši škody nebylo provedeno dokazování. Stěžovatel mimo jiné odmítá nést odpovědnost za platby, které výše jmenovaná společnost obdržela v měsících, kdy již nebyl jednatelem a je přesvědčen, že náhrada škody by měla být přiznána teprve tehdy, až bude skončeno trestní řízení vedené proti společnosti, jíž byl jediným jednatelem, a právě tato by měla případnou škodu – bude-li prokázána – hradit.

10. Zásadní procesní pochybení obecných soudů a tím i porušení práva na spravedlivý proces tedy stěžovatel spatřuje v absenci dokazování ohledně škodních nároků, kdy výši škody stanovil soud na základě pouhého odborného vyjádření, nikoliv vyjádření znaleckého, aniž by soud stěžovateli umožnil předložit znalecké posudky, které by otázku existence a výše škody postavily na jisto. Dle stěžovatele by k otázce náhrady škody, resp. její výše (jelikož škodní nárok nebyl součástí dohody o vině a trestu), mělo být provedeno dokazování; o to spíše za situace, kdy byla výše škody stěžovatelem rozporována a rovněž soud ji bez provedení dokazování přiznal poškozené České republice v odlišné výši, než je uvedená v popisné části skutkové věty odsuzujícího rozsudku soudu prvního stupně.

11. Porušení čl. 38 odst. 2 Listiny pak stěžovatel spatřuje v tom, že mu nebylo umožněno se vyjádřit ke všem provedeným důkazům, neboť v jeho věci žádné důkazy provedeny nebyly, ačkoliv se toho domáhal.

III. Vyjádření k ústavní stížnosti a replika stěžovatele

12. Ústavní soud si vyžádal spis a vyjádření účastníků a vedlejších účastníků řízení k ústavní stížnosti.

13. Krajský soud v Brně ve vyjádření odkázal na odůvodnění obou napadených rozhodnutí a doplnil, že námitky stěžovatele proti způsobu zjištění výše způsobené škody obsažené ve schválené dohodě o vině a trestu jsou v příkrém rozporu s procesním postupem stěžovatele, který sám inicioval uzavření této dohody, jejíž součástí bylo právě i stanovení výše způsobené škody, a to v rozsahu, který nyní stěžovatel rozporuje. Krajský soud zopakoval, že dospěl k závěru, že skutková zjištění obsažená v dohodě odpovídají opatřeným důkazům, a tato skutková zjištění současně dávají základ pro právní kvalifikaci uvedenou ve schválené dohodě. Stěžovatel v průběhu hlavního líčení uvedl, že rozumí sjednané dohodě, že prohlášení

o spáchání skutku, pro který je stíhán, učinil dobrovolně a bez nátlaku. Pokud sám obžalovaný zvolil procesní postup eliminující provádění dokazování týkajícího se výroku o vině, jehož nezbytnou součástí je i závěr o způsobení škody, je pak nutno jeho argumentaci napadající absenci dokazování označit za těžko udržitelnou.

14. Vrchní soud rovněž odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí. Současně sdělil, že nesouhlasí s tvrzeným porušením práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 38 odst. 2 Listiny. Upozornil na protimluvy stěžovatele, které jsou (obdobně jako v řízení o odvolání) v ústavní stížnosti obsaženy. Na straně jedné totiž stěžovatel nezpochybnil svůj souhlasný projev vůle, mj. i s popisem skutku, jehož součástí je také deklarace stěžovatele, že svým jednáním způsobil České republice škodu v uvedené výši. Na straně druhé ale při dosažení benefitu v podobě nižšího trestu stěžovatel argumentuje legitimním očekáváním budoucího dokazování k otázce náhrady škody. Již v rámci projednání odvolání obžalovaného přitom věnoval vrchní soud stěžovatelem opakované argumentaci dostatečnou pozornost, když vysvětlil příslušná zákonná ustanovení, jimiž se především soud prvního stupně řídil, přičemž neshledal jak procesních pochybení, tak porušení ustanovení práva hmotného, která by byla důvodem pro případnou kasaci napadeného rozhodnutí.

15. Vrchní státní zastupitelství (dále jen „VSZ“) uvedlo, že nárok poškozené nebyl předmětem sjednané dohody o vině a trestu mezi státní zástupkyní VSZ a obviněným, neboť rozsah tohoto nároku byl mezi obviněným a poškozenou sporný. Po přednesení návrhu na schválení dohody o vině a trestu však krajský soud umožnil stěžovateli, aby se vyjádřil. Procesní práva stěžovatele tak byla v uvedeném rozsahu zachována. Dle VSZ soud prvního stupně vycházel z obsahu spisu (viz odstavec 18. napadeného rozsudku, ve kterém krajský soud opírá své závěry k náhradě škody o odborné vyjádření Ing. Michálka) a rozhodoval o povinnosti obviněného k náhradě škody, resp. o nároku poškozené na náhradu škody za situace, kdy stěžovatel prohlásil, že spáchal skutek, pro který je stíhán a jehož součástí byl i popis škody, kterou měl protiprávním činem způsobit. Stěžovatel přitom tuto škodu nerozporoval. Soud měl proto oproti „standardnímu“ hlavnímu líčení k dispozici ustálený skutkový stav věci a disponoval i dostatečnými důkazními prostředky pro závěr o existenci nároku poškozené a rozsahu náhrady škody. Výrok o náhradě škody je oddělitelným výrokem, který musí mít svůj podklad ve výroku o vině. V posuzované věci nevznikly pochybnosti o tom, že takový podklad existoval. V tomto směru byly splněny zákonné podmínky pro uložení povinnosti obviněnému k náhradě škody, která vznikla v příčinné souvislosti s jeho trestným jednáním uvedeným ve výroku odsuzujícího rozsudku. Za této situace soud nemusel přistoupit k výslechu obviněného k uplatněnému nároku poškozené, neboť skutkový stav byl spolehlivě prokázán.

16. V této souvislosti VSZ upozornilo, že podle § 314q odst. 5 trestního řádu se dokazování v řízení o schválení dohody o vině a trestu neprovádí, nebylo tak povinností soudů provádět dokazování ani k otázce náhrady škody. Pokud v rámci dohody o vině a trestu nedošlo k dohodě o nároku mezi obviněným a poškozeným, je třeba vycházet z ustanovení § 314r odst. 4 tr. řádu, které odkazuje na postup podle § 228, resp. § 229 tr. řádu. Jestliže tedy soud prvního stupně rozhodl za popsaného procesního stavu o řádně uplatněném nároku poškozené na náhradu škody, byl jeho postup správný a v souladu se zákonem.

17. VSZ navrhlo ústavní stížnost odmítnout, neboť je zjevně neopodstatněná.

18. Krajské státní zastupitelství v Brně se k ústavní stížnosti k výzvě Ústavního soudu nevyjádřilo a postavení vedlejšího účastníka řízení se tak vzdalo.

19. V navazující replice reagoval stěžovatel zejména na vyjádření vrchního soudu, který hovoří o protimluvech v ústavní stížnosti, aniž by je však specifikoval. Rovněž není stěžovateli zřejmé, jaký benefit měl dle vrchního soudu získat, není-li postaveno najisto, že dohodou dosáhl nižšího trestu. Není totiž vyloučeno, že mohl být obvinění zcela zproštěn. Upozornil přitom,

že vyjádření, která již dopředu vycházejí z přesvědčení o odsouzení stěžovatele a o uložení přísnějšího trestu, pokud by dohoda o vině a trestu nebyla uzavřena, pokládá stěžovatel za odporující principu presumpce nevinny.

20. Stěžovatel dále rozporuje závěr krajského soudu, že součástí dohody uzavřené mezi ním a státní zástupkyní bylo i stanovení výše způsobené škody; přitom ani vrchní soud tento omyl nenapravit. To ovšem odporuje skutečnosti, a potvrzuje to nyní i VSZ ve svém vyjádření k ústavní stížnosti, když uvedlo, že „*zmíněný nárok poškozené nebyl předmětem sjednané dohody o vině a trestu mezi státním zástupcem a obviněným, neboť rozsah tohoto nároku byl mezi obviněným a poškozenou sporný.*“ Stěžovatel odkazuje na obsah protokolu o jednání o dohodě o vině a trestu ze dne 6. 10. 2021, č. j. 3 VZV 3/2019-106, podle kterého (str. 7) „*[s]tátní zástupce uvádí, že soud při předložení Dohody o vině a trestu bude upozorněn i na skutečnost, že v dané věci nedošlo k dohodě o náhradě škody, tedy o uplatněných nárocích poškozených a v této části tedy soud bude rozhodovat samostatně.*“ Stěžovatel upozorňuje i na další pasáže citovaného protokolu, kde je výslovně uvedeno, že nároky poškozené neuznává co do důvodu i výše, a nesouhlasí, aby mu byla podle § 228 odst. 1 trestního rádu uložena povinnost škodu nahradit.

21. Stěžovatel zopakoval, že uzavřel dohodu o vině a trestu výhradně s tím, že o výši a náhradě škody bude dále jednáno v řízení před soudem. Tam však bylo o náhradě škody rozhodnuto, přestože neproběhlo žádné dokazování. Výše uvedenými zdůvodněními obecných soudů je zřejmé proč. Obecné soudy totiž přehlédly, že součástí dohody o vině a trestu nikdy nebylo stanovení výše způsobené škody, přičemž takové dohodě se stěžovatel od počátku bránil a státní zástupce to plně respektoval.

22. Je přesvědčen, že v otázce škody se o obsah dohody o vině a trestu oprít nedá a nedá se vycházet ani z odborného vyjádření Ing. Michálka, i kdyby bylo v rámci dokazování provedeno, což nebylo. Ing. Michálek totiž sám upozornil, že se ve svém odborném vyjádření nevyjadřoval k výpočtu škody, neboť pojem škoda je především právnícký pojem, ne ekonomický, a vzhledem k jeho profesi mu nepřísluší, aby se k právním záležitostem jakkoliv vyjadřoval. Nadto se ani v jemu předložených otázkách pojem škoda nevyskytoval.

23. Stěžovatel je toho názoru, že obecné soudy neměly kvůli absenci dokazování vůbec žádnou vědomost o výpočtu a výši škody, a proto nebyly oprávněny postupovat podle § 228 tr. řádu, neboť § 314r odst. 4 trestního rádu podmiňuje takový postup spolehlivým zjištěním skutkového stavu opatřenými důkazy. Jelikož k dokazování soud nepřistoupil a povinnost nahradit škodu nebyla obsahem dohody o vině a trestu, považuje stěžovatel postup dle § 228 za nezákonný. Za takového stavu měl být poškozený podle § 229 tr. řádu odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních. Přistoupil-li by totiž stěžovatel k uzavření dohody o vině a trestu za takových podmínek, neměl by vůbec žádnou jistotu, jak bude výše škody posouzena a z jakých podkladů bude soud vycházet; nadto by mu soud ani neumožnil, aby k určení výše škody předkládal vlastní důkazy. Pak by stěžovatel *de facto* vystavil státu reprezentovanému soudní mocí „*bianco šek*“ v otázce škodního nároku, který je přitom svou právní povahou nárokem ryze občanskoprávním. Taková judikaturní linie nemůže podle stěžovatele v právním státě obstát, neboť by byla v přímém rozporu s platným a účinným trestním řádem, nemluvě o základním právu obviněného na spravedlivý proces.

IV. Splnění podmínek řízení před Ústavním soudem

24. Ústavní soud posuzoval splnění procesních podmínek řízení a dospěl k závěru, že ústavní stížnost byla podána včas oprávněným stěžovatelem, který byl účastníkem řízení, v němž bylo vydáno napadené rozhodnutí, a Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatel

je právně zastoupen advokátem podle § 29 až § 31 zákona o Ústavním soudu. Ústavní stížnost je přípustná (§ 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu *a contrario*), neboť stěžovatel vyčerpal všechny procesní prostředky k ochraně svých práv.

25. Ústavní soud dospěl vzhledem k obsahu ústavní stížnosti k závěru, že není nutné nařizovat ústní jednání, neboť od něho nelze očekávat další objasnění věci (§ 44 zákona o Ústavním soudu).

V. Vlastní hodnocení Ústavního soudu

26. Ústavní soud zvážil obsah napadených rozhodnutí i průběh řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že ústavní stížnost je důvodná.

V. 1. Obecná východiska

27. Úkolem Ústavního soudu je ochrana ústavnosti (čl. 83 Ústavy). Ústavní soud není další instancí v systému obecného soudnictví a není nadřízen obecným soudům, do jejichž rozhodovací činnosti může zasáhnout pouze tehdy, došlo-li jejich pravomocným rozhodnutím v řízení, jehož byl stěžovatel účastníkem, k porušení jeho základních práv či svobod chráněných ústavním pořádkem, nebo pokud řízení nebylo vedeno ústavně souladně a pokud řízení není možné jako celek pokládat za spravedlivé. Ústavní soud zpravidla neposuzuje ani interpretaci a aplikaci podústavního práva provedenou obecnými soudy. Výjimku z této zásady tvoří případy, kdy interpretace podústavního práva, již obecné soudy zvolily, založila porušení některého základního práva stěžovatele, případně ve střetu dvou výkladových alternativ byl pominut možný výklad jiný, ústavně konformní, anebo je výrazem flagrantního ignorování příslušné kogentní normy nebo zjevného a neodůvodněného vybočení ze standardů právního výkladu, jež je v soudní praxi respektován, a představuje tím nepředvídatelnou interpretační libovůli, resp. je v rozporu s obecně sdílenými zásadami spravedlnosti (viz teze "přepjatého formalizmu"). V mezích takto limitovaného přezkumu Ústavní soud zvážil obsah napadených rozhodnutí i celkový průběh řízení a dospěl k závěru, že návrh je důvodný.

28. Ústavní soud konstatuje, že v nyní posuzované věci brojí ústavní stížnost proti výrokové části rozsudku krajského soudu, která se týkala náhrady škody. Tímto rozsudkem přitom krajský soud schválil opakovaně citovanou dohodu o vině a trestu, uzavřenou dne 6. 10. 2021.

29. K tomu Ústavní soud uvádí, že právní institut dohody o vině a trestu představuje postup v trestním řízení, kterým dochází k podstatnému zjednodušení trestního řízení, jeho zkrácení a zefektivnění, které je ovšem stejně jako v jeho standardní podobě ukončeno pravomocným rozhodnutím o vině a trestu obviněného. Zjednodušeně řečeno se jedná o dohodnutý kompromis mezi obviněným a státním zástupcem, obsahem kterého je doznání obviněného, že spáchal skutek, který je mu dáván za vinu, a jenž je předmětem sjednané dohody o vině a trestu, výměnou za dohodnutý mírnější trest.

30. Návrh na sjednání dohody o vině a trestu lze podat i po zahájení hlavního líčení, návrh podává státní zástupce nebo obžalovaný (§ 206b odst. 1 tr. řádu).

31. Jde-li o obsah dohody, tvoří jej podle § 175a odst. 6 písm. g) tr. řádu mimo jiné i rozsah a způsob náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení, bylo-li dohodnuto. Nedošlo-li však k dohodě o náhradě škody nebo nemajetkové újmy nebo o vydání bezdůvodného obohacení, státní zástupce na tuto skutečnost v návrhu na schválení dohody o vině a trestu soud upozorní (§ 175b odst. 1 tr. řádu).

32. Obviněného je třeba již ve fázi sjednávání poučit o podstatě a důsledcích sjednání dohody o vině a trestu, neboť se jejím uzavřením vzdává práva na projednání věci v hlavním líčení a práva podat odvolání proti rozsudku, kterým soud schválil dohodu o vině a trestu, s výjimkou případu, kdy takový rozsudek není v souladu s dohodou o vině a trestu, s níž souhlasil, a o podmínkách, za nichž může soud rozhodnout o řádně uplatněném nároku poškozeného. Obsah poučení se poznamená v protokolu (§ 91 odst. 1 tr. řádu).

33. Soudu je v řízení o schvalování dohody o vině a trestu přenechána role určité „pojistky“, že je sjednaná dohoda v souladu se zákonem, je správná a vyjadřuje pravou a skutečnou vůli obviněného, který ji sjednal s plnou znalostí všech důsledků s ní spojených. Soud zde plní roli nezávislého a nestranného orgánu, který nesmí přistoupit na dohodu stran, pokud je taková dohoda nesprávná či nezákonná, anebo schválit dohodu s obviněným, který vůbec není pachatelem popsání skutku, případně za něj není trestně odpovědný, anebo není-li tento skutek trestným činem [srov. např. nález ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. I. ÚS 1860/19, (N 19/98 SbNU 150)].

34. Rovněž po přednesení návrhu na schválení dohody o vině a trestu je obviněný vyzván, aby se k návrhu vyjádřil, a je ověřováno, zda jsou mu známy všechny důsledky sjednání dohody, zejména že se vzdává práva na projednání věci v hlavním líčení a práva podat odvolání proti rozsudku, kterým by soud dohodu o vině a trestu schválil, s výjimkou případu, že by rozsudek nebyl v souladu s dohodou o vině a trestu, jejíž schválení státní zástupce soudu navrhl (§ 314q odst. 3 tr. řádu).

35. Meze pravomoci soudu při rozhodování o vině a trestu obviněných jsou pak upraveny v § 314r tr. řádu. Podle odst. 1 tohoto ustanovení může soud při rozhodování o návrhu na schválení dohody o vině a trestu rozhodovat o skutku, jeho právní kvalifikaci, trestu a ochranném opatření pouze v rozsahu uvedeném v dohodě o vině a trestu. Rovněž při rozhodování o nároku na náhradu škody je soud vázán rozsahem dohody o vině a trestu, neboť dle odst. 4, výrok o náhradě škody soud uvede *v souladu s dohodou o vině a trestu, pokud s ní poškozený souhlasí*, nebo s dohodou o vině a trestu, v níž *dohodnutý rozsah a způsob náhrady škody* odpovídá řádně uplatněnému nároku poškozeného. Již z hlediska jazykového výkladu je zjevné, že použitím výrazů „v souladu s dohodou“ či „dohodnutý rozsah“ je kladen důraz na projevenou vůli stran, kterou učinily obsahem schvalované dohody. Obě strany jsou si přitom při sjednávání dohody v podstatě rovny, nesmí se jednat o diktát jedné strany vůči druhé. I z vyjádření Nejvyššího soudu (viz op. cit. nález sp. zn. I. ÚS 1860/19) vyplývá, že s ohledem na poměrně razantní zásah do práva obviněného na přístup k soudu, kterým se vzdává práva na standardní projednání věci nezávislým a nestranným soudem, musí být obsah dohody o vině a trestu ve shodě s vůlí obviněného. V souvislosti s uvedeným odkázal Nejvyšší soud též na vybraná rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva.

36. V případě, že nejsou splněny podmínky dle § 314r odst. 4 tr. řádu, tedy nebyl-li by výrok soudu v souladu se sjednanou dohodou či absentuje-li souhlas poškozeného, anebo dohodnutý rozsah náhrady neodpovídá uplatněnému nároku, pak má soud dvě možnosti. V případě, že je skutkový stav spolehlivě prokázán opatřeními důkazy, postupuje podle § 228 tr. řádu a nebrání-li tomu zákonná překážka, uloží obžalovanému vždy povinnost k náhradě škody, jestliže je výše škody součástí popisu skutku uvedeného ve výroku rozsudku, jímž se obžalovaný uznává vinným, a škoda v této výši nebyla dosud uhrazena.

37. Není-li však skutkový stav spolehlivě prokázán opatřeními důkazy, resp. není-li podle výsledků dokazování pro vyslovení povinnosti k náhradě škody podklad nebo bylo-li by pro rozhodnutí o povinnosti k náhradě škody třeba provádět další dokazování, jež by podstatně protáhlo trestní řízení, postupuje soud podle § 229 tr. řádu, tedy odkáže poškozeného na řízení

ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem. Stejně tak postupuje soud v případě zbytku nároku poškozeného, jestliže mu nárok z jakéhokoli důvodu přízná jen zčásti.

38. Dle § 314q odst. 5 tr. řádu soud při schvalování dohody o vině a trestu neprovádí dokazování; pouze považuje-li to za potřebné, může vyslechnout obviněného a opatřit potřebná vysvětlení.

39. Odvolání proti rozsudku, kterým soud schválil dohodu o vině a trestu, lze podat pouze v případě, že takový rozsudek není v souladu s dohodou o vině a trestu, jejíž schválení státní zástupce soudu navrhl (§ 245 tr. řádu).

V. 2. Aplikace obecných východisek na posuzovanou věc

40. V nyní posuzované věci je sporným to, zda byl soud oprávněn stěžovateli uložit povinnost k náhradě škody, jejíž výše sice byla součástí prohlášení stěžovatele ke skutku ve sjednané dohodě o vině a trestu předložené státním zástupcem ke schválení soudu, ovšem s výhradou stěžovatele k uplatněným nárokům i k výši samotné škody.

41. Na popsanou situaci lze v zásadě nahlížet třemi různými způsoby. (1.) Výši škody lze považovat za součást sjednané dohody o vině a trestu a soudem uložená povinnost je v souladu s touto dohodou; (2.) výše škody sjednána nebyla, ale skutkový stav je natolik spolehlivě prokázán, že byl soud oprávněn povinnost nahradit škodu uložit dle § 228 tr. řádu, anebo (3.) výše škody nebyla ani sjednána, ani nebyl skutkový stav spolehlivě prokázán, a rozsudek nalézacího soudu proto není v souladu se sjednanou dohodou, a postup nalézacího soudu není v souladu s § 314r odst. 4 tr. řádu, neboť měl postupovat dle § 229 tr. řádu (srov. k tomu body 35 a 36 shora).

42. K situaci popsané v bodu (1.) lze uvést následující. Jak uvedly obecné soudy, součástí popisu skutku ve sjednané dohodě o vině a trestu je také objektivizace způsobeného následku v podobě vzniklé škody, která byla způsobena v období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2012 České republiky. Nalézací i vrchní soud z toho dovodily, že stěžovatel uznal i její výši, a to přestože je jak z vyjádření jeho, tak z vyjádření státní zástupkyně VSZ zjevné, že tomu tak nebylo. S ohledem na výhrady stěžovatele, které jsou uvedeny již v jeho návrhu na zahájení jednání o dohodě (č. l. 545), a dále pak jsou zaznamenány i v protokolu VSZ o jednání o dohodě ze dne 6. 10. 2021 (str. 3), je zjevné, že stěžovatel neučinil žádný projev vůle k uzavření dohody o náhradě škody v uvedené výši. Naopak, výslovně uvedl, že nesouhlasí s tím, aby mu byla podle § 228 odst. 1 tr. řádu uložena povinnost nahradit poškozeným škodu, neboť nároky poškozených neuznává co do důvodu a výše. Přímo z této dohody ze dne 6. 10. 2021 (č. l. 587) se podává, že tato měla být podkladem pouze pro výrok rozsudku o vině a trestu, nikoliv o škodě. Rozsah a způsob náhrady škody nebyl součástí předložené dohody, na což státní zástupkyně VSZ soud výslovně upozornila (viz protokol z o hlavním líčení ze dne 8. 10. 2021, č. l. 559), ostatně dokládá to i v protokolu o hlavním líčení uvedený nesouhlas právního zástupce poškozené se sjednanou dohodou, a to právě proto, že byl nárok poškozené opomenut.

43. Poukazují-li nyní vrchní soud i VSZ na souhlas a řádné poučení stěžovatele, je nutné upozornit, že poučován byl ve vztahu k obsahu dohody, která byla stranami sjednána, nikoliv k obsahu, který sjednán nebyl. Mimoto z protokolu o jednání o dohodě vyplývá, že stěžovatel dohodu sjednal a prohlášení, že si je vědom důsledků případného schválení uzavření dohody, učinil současně s prohlášením státní zástupkyně, že o uplatněných nárocích poškozených bude soud rozhodovat samostatně. S tímto vědomím a jen v tomto rozsahu učinil stěžovatel

prohlášení, a naopak výši škody a uložení povinnosti k její náhradě v řízení o schválení dohody po celou dobu výslovně odmítal.

44. Z výše uvedených důvodů nepovažuje Ústavní soud, oproti vyjádření nalézacího soudu, vyčíslení výše škody za součást sjednané dohody a tím pádem ani výrok nalézacího soudu o náhradě škody není v souladu se sjednanou dohodou, jak vyžaduje § 314r odst. 4 tr. řádu. O tom ostatně svědčí i postup vrchního soudu, který (ačkoliv uvedl, že nezjistil, že by prvostupňový rozsudek nebyl v souladu s dohodou o vině a trestu) meritorně projednal stěžovatelovo odvolání, které je však přípustné právě jen v případech, kdy rozsudek, kterým soud schválil dohodu o vině a trestu, není v souladu s dohodou o vině a trestu, jejíž schválení státní zástupce soudu navrhl (viz § 245 tr. řádu). Ze všech uvedených okolností tedy vyplývá, že se nejedná o situaci popsanou výše sub (1.), kdy výši škody lze považovat za součást sjednané dohody o vině a trestu a soudem uložená povinnost je v souladu s touto dohodou. Tato situace totiž v nyní posuzované věci nenastala.

45. Do úvahy tedy přichází situace popsaná shora pod bodem (2.), a sice že soud uložil stěžovateli povinnost náhrady škody, neboť byl skutkový stav spolehlivě prokázán. Tato podmínka však dle Ústavního soudu rovněž splněna nebyla. Nalézací soud totiž vyšel při stanovení výše škody z popisu skutku ve sjednané dohodě a ze zpracovaného odborného vyjádření. Jde-li však o uvedený popis skutku v předmětné dohodě a k němu se vztahující stěžovatelovo prohlášení o vině, vzal Ústavní soud do úvahy, že v případě trestného činu podvodu dle § 209 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „tr. zákoník“), se naplnění obligatorních znaků kvalifikované skutkové podstaty a na to navazující určení výše trestu odvíjí od výše způsobené škody.

46. Z judikatury Nejvyššího soudu přitom vyplývá, že úkolem soudu při formulaci skutku ve výrokové části rozsudku je postupovat tak, aby jeho popis byl dostatečný pro hmotně právní subsumpci pod zákonné znaky skutkové podstaty trestného činu, který je ve skutku spatřován. Uvedený požadavek se vztahuje jak ke znakům základní, tak ke znakům kvalifikované skutkové podstaty. Ty by měly být adekvátně vyjádřeny již v tzv. skutkové větě výroku o vině. V případě, že je objektivní stránka dotyčné skutkové podstaty vymezena zvláštním znakem, měl by již popis skutku obsahovat údaje konkretizující příslušná ustanovení zákona, jež byla jednáním pachatele porušena (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 3. 2020, sp. zn. 6 Tdo 139/2020; www.nsoud.cz). Uvedené požadavky na popis skutku lze logicky vztáhnout i na sjednávání dohody o vině a trestu, neboť soud je později rozsahem této dohody vázán a i nyní byl popis skutku včetně specifikace výše škody (přestože fakticky nebyla poškozeným v téže výši přiznána), převzat do vydaného rozsudku.

47. Byl-li tedy skutek v dohodě popsán tak, aby nemohl být zaměněn s jiným a aby bylo odůvodněno použití určité trestní sazby [v případě stěžovatele šlo o § 209 odst. 5 písm. a) tr. zákoníku], tedy nutně i s vyčíslením výše škody, sloužil dle Ústavního soudu tento údaj výhradně ke sjednání dohody. Založit na tomto popisu závěr o skutkovém stavu věci by však bylo v rozporu se zásadou vyjádřenou v § 2 odst. 5 tr. řádu.

48. Ani na tomto místě proto nelze přisvědčit vrchnímu soudu, že souhlasný projev vůle stěžovatele s popisem skutku byl zároveň deklarácí, že uvedenou škodu způsobil, neboť v případě výše uvedeného trestného činu neexistoval jiný způsob, jak by bylo možné sjednání dohody dosáhnout. Nadto tak stěžovatel činil za stavu, kdy legitimně očekával budoucí dokazování, a to zejména s ohledem na skutečnost, že rozsah a způsob náhrady škody nebyl součástí předložené dohody, a také s ohledem na informaci státní zástupkyně, že bude soud o náhradě škody rozhodovat samostatně. Nelze proto souhlasit s vrchním soudem, že stěžovatel nemohl budoucí dokazování očekávat. Naopak, stěžovatel měl za daného stavu za to, že soud

odkáže poškozené na řízení ve věcech občanskoprávních. O jiném postupu soudu, tedy že spolu se schválením dohody mu bude současně uložena povinnost náhrady škody, aniž by bylo provedeno tomu odpovídající dokazování, nebyl srozuměn a nebyl ani, a to ani později soudem, poučen. Oproti tvrzení VSZ se v průběhu hlavního líčení k takové alternativě sám nevyjadřoval, k nároku poškozeného nebyl stěžovatel nalézacím soudem vyslechnut a ani jinak nebyla jeho vůle vztahující se k uložení povinnosti nahradit škodu či znalost důsledků takového postupu zjišťována (srovnej bod 13 napadeného usnesení vrchního soudu).

49. Ústavní soud se tedy neztotožňuje se závěrem obecných soudů, že stěžovatel sám, pokud zvolil procesní postup eliminující provádění dokazování týkající se výroku o vině (jehož obligatorní součástí byl i údaj o výši způsobené škody), sám vyloučil i provádění dokazování ve vztahu ke způsobené škodě.

50. Akceptoval-li by totiž nyní Ústavní soud výklad použitý obecnými soudy, je otázkou, jakým způsobem by bylo možné u těchto typů trestných činů dohodu o vině a trestu sjednat tak, aby nemohl soud později pouze na základě popisu skutku tam uvedenou škodu považovat za sjednanou či spolehlivě prokázanou. V případě těchto typů trestných činů by totiž byli obvinění v diametrálně odlišné pozici od obviněných z trestných činů, u kterých výše škody součástí popisu skutku není. Již od počátku by totiž byli zcela závislí na vůli státního zástupce sjednávajícího dohodu a museli by být srozuměni rovněž s tím, že jim bude později náhrada škody ve výši uvedené v popisu skutku uložena zaplatit. Takový výklad by ovšem *de facto* postup dle § 229 tr. řádu, tedy možnost, že bude poškozený se svým nárokem odkázán na řízení o věcech občanskoprávních, ve svých důsledcích zcela vyloučil.

51. Jde-li o dostatečnost předloženého odborného vyjádření pro určení výše škody, za relevantní lze považovat skutečnost, že se jeho zpracovatel dle svých vlastních slov k výpočtu škody nevyjadřoval a tato otázka nebyla ani součástí zadání k vypracování odborného vyjádření (viz vyjádření Ing. Josefa Michálka k námitkám společnosti V. ze dne 12. 8. 2021). K pochybnostem o správnosti vyčíslení výše škody na základě odborného vyjádření přitom přispívají i námitky ČEZ Prodej a.s. a České republiky – Ministerstva průmyslu a obchodu (v době sjednávání dohody byly oba subjekty v postavení poškozených) namířené právě proti způsobu výpočtu škody, kdy ČEZ Prodej a.s. dokonce upozornila, že jí v jednom z období na rozdíl od odborného vyjádření žádná škoda nevznikla (viz protokol o jednání o dohodě o vině a trestu ze dne 6. 10. 2021 str. 3).

52. Pokud navíc i přes uvedenou formulaci skutku v dohodě o vině a trestu vrchní státní zástupkyně (s ohledem na výhrady ke způsobu stanovení škody jak stěžovatele, tak i všech poškozených) uznala a označila vznesené nároky na náhradu škody za sporné (viz protokol o jednání o dohodě o vině a trestu ze dne 6. 10. 2021; opačně viz tvrzení státního zástupce – bod 7. napadeného usnesení vrchního soudu), nelze za stejného stavu, bez dalšího dokazování provedeného nalézacím soudem souhlasit s jeho závěrem, že byl skutkový stav spolehlivě prokázán opatřenými důkazy tak, jak předpokládá § 314r odst. 4 věta druhá za středníkem tr. řádu pro postup dle § 228 tr. řádu. Nutno dodat, že i sám nalézací soud závěry odborného vyjádření neakceptoval zcela, když nároky na náhradu škody revidoval a výrazně je modifikoval jak formou vyloučení některých poškozených, tak i přiznáním pouze části uplatněného nároku.

53. Pro úplnost Ústavní soud pokládá za nezbytné upozornit, že je-li soud připraven v řízení o schválení dohody o vině a trestu rozhodnout i o náhradě škody nebo o vydání bezdůvodného obohacení, neboť pro to jsou splněny podmínky a skutkový stav pokládá za spolehlivě prokázaný opatřenými důkazy, ani v takovém případě tak nemůže učinit, aniž by dal obžalovanému možnost se k tomuto vyjádřit. Přestože se v tomto řízení dokazování neprovádí,

je nezbytné, aby soud v odůvodnění takového rozhodnutí provedl hodnocení důkazů opatřených v přípravném řízení.

54. Z výše uvedeného lze tedy dojít k závěru, že nebyl-li rozsah a způsob náhrady škody součástí sjednané dohody, a tedy výrok soudu obsahu sjednané dohody neodpovídal, a současně nebyl skutkový stav spolehlivě prokázán opatřenými důkazy, nebyl soud oprávněn aplikovat § 228 tr. řádu a uložit stěžovateli povinnost škodu nahradit [jde tedy o situaci popsanou ad (3)]. V tomto případě se nelze odvolávat ani na § 228 odst. 1 část věty za středníkem, tedy pravidlo, že „*nebrání-li tomu zákonná překážka, soud uloží obžalovanému vždy povinnost k náhradě škody nebo k vydání bezdůvodného obohacení, jestliže je výše škody nebo rozsah bezdůvodného obohacení součástí popisu skutku uvedeného ve výroku rozsudku, jímž se obžalovaný uznává vinným, a škoda v této výši nebyla dosud uhrazena nebo bezdůvodné obohacení nebylo dosud v tomto rozsahu vydáno,*“ neboť aplikace této normy je podmíněna splněním podmínky *spolehlivého prokázání skutkového stavu* opatřenými důkazy dle ustanovení § 314r odst. 4, které je v dané situaci *lex specialis*, tedy normou speciální vůči § 228 odst. 1 tr. řádu.

55. Uvedený závěr odpovídá ostatně i výkladu systematickému, neboť i při standardně vedeném řízení předchází vydání rozsudku dle § 228 dokazování. Dá se tedy říci, že podmínky pro přiznání náhrady škody se v klasickém trestním řízení a v řízení o schválení dohody o vině zásadně neliší. V obou případech je totiž mimo jiné nutné splnit podmínku prokázání jak výše nároku, tak i odpovědnost obžalovaného za vznik škody. V řízení o schválení dohody o vině a trestu může být důkazní situace usnadněna, je-li dohodnutý rozsah a způsob náhrady škody součástí sjednávané dohody, či obviněný uplatněné nároky poškozených nerozporuje. Teprve jsou-li splněny veškeré podmínky pro přiznání nároku poškozeného v rámci adhezního řízení, je dle § 228 odst. 1 tr. řádu dokonce povinností soudu spolu s výrokem o vině trestným činem uložit obžalovanému i povinnost nahradit poškozenému škodu. Pouze za takového stavu je skutečně rozhodnutí o odkázání poškozeného s jeho nárokem na řízení ve věcech občanskoprávních zapovězeno [viz opak. cit. FENYK, J.; DRAŠTÍK, A. a kol. Trestní řád. Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017.].

56. Pokud se však vrchní soud odvolává na usnesení Ústavního soudu, sp. zn. III. ÚS 2806/21, ve kterém i zdejší soud vyslovil, že nalézací soud má povinnost rozhodnout o náhradě škody postupem podle § 228 odst. 1 tr. řádu, je nutné upozornit, že to na nyní posuzovanou věc nedopadá. V právě odkazované věci totiž nebyl spor o to, že stěžovatel způsobil poškozené jednáním popsaným ve výroku rozsudku krajského soudu škodu v tam uvedené výši (ve věci bylo doloženo několik výběrů hotovosti z bankovních účtů poškozené společnosti, kterými došlo k odčerpání firemních finančních prostředků pro potřebu obviněných). Stěžovatel tedy výši škody nezpochybnil, pouze namítal, že sám z trestné činnosti žádný prospěch neměl. V nyní posuzované věci však stěžovatel jak nárok, tak výši škody neuznal a proti nim aktivně brojil, přitom údaje vycházející z odborného vyjádření, ze kterého nalézací soud při přiznání náhrady škody nyní vyšel, vyvolávají – a to přinejmenším – pochybnosti, pro které nelze mít podmínku dle § 314r odst. 4 tr. řádu za splněnou. Jde tedy o dvě diametrálně odlišné situace.

57. Přesto je nutné přiznat – ovšem tentokrát z jiného pohledu – oběma případům jistou podobnost. I nyní totiž stěžovatel rovněž poukazoval, že sám neměl z trestné činnosti prospěch a domnívá se, že by mělo být nejprve dokončeno řízení se společností V. Právě ona by prý měla být zavázána k náhradě škody, neboť se trestnou činností obohatila. K tomuto Ústavní soud doplňuje, že ani v případě, byla-li by za splnění všech obligatorních podmínek nakonec povinnost nahradit škodu ať již adhezním výrokem či v řízení ve věcech občanskoprávních stěžovateli soudem uložena, není vyloučena solidární odpovědnost stěžovatele a společnosti,

pokud poškozenému trestným činem škodu způsobili společně. V trestním řízení, které je skončeno jako první, soud může zavázat k náhradě újmy jen toho obžalovaného, proti němuž je trestní řízení vedeno. Pokud je ovšem po právní moci takového rozsudku vedeno samostatné řízení proti druhému pachateli, který spoluzavinil tutéž újmu, nic nebrání tomu, aby soud, aniž by jakkoli rušil či měnil výrok prvního rozsudku, uložil nahradit škodu, nemajetkovou újmu nebo vydat bezdůvodné obohacení oběma obžalovaným společně a nerozdílně.

VI. Závěr

58. S ohledem na povahu institutu dohody o vině a trestu a navazujícího řízení o jejím schválení, které jsou spojeny se zásadním omezením práv stěžovatele, je nezbytné důsledně dbát na zachování korektního přístupu k hodnocení projevené vůle obviněného. Nelze přitom jeho vůli tvrdit tam, kde ji sám explicitně popírá.

59. Má-li proto soud v úmyslu postupovat dle § 314 odst. 4 tr. řádu a rozhodnout o náhradě škody dle § 228 tr. řádu v případech, kdy není dohoda o výši a způsobu náhrady škody součástí dohody o vině a trestu, musí být i o této skutečnosti, jako o jednom z důsledků schválení dohody, obviněný poučen a ve vztahu k uplatněným nárokům vyslechnut. Současně, přestože se v tomto řízení dokazování neprovádí, je nezbytné, aby soud v odůvodnění takového rozhodnutí provedl rovněž hodnocení důkazů opatřených v přípravném řízení.

60. Byl-li skutek ve sjednané dohodě popsán tak, aby nemohl být zaměněn s jiným a aby bylo odůvodněno použití určité trestní sazby, tedy nutně i s vyčíslením výše škody, nelze rezignovat na spolehlivé prokázání skutkového stavu opatřenými důkazy, ani dovozovat souhlas obviněného s jejím vyčíslením. Údaj o výši škody v popisu skutku slouží totiž v těchto případech výhradně ke sjednání dohody o vině a trestu. Založit na tomto popisu závěr o skutkovém stavu věci by však bylo v rozporu se zásadou vyjádřenou v § 2 odst. 5 tr. řádu.

61. V posuzované věci má Ústavní soud za to, že jsou postup a závěry krajského soudu a vrchního soudu v rozporu s ústavně konformními požadavky kladenými na postup při schvalování dohody o vině a trestu. Jedná se zejména o nedostatek splnění podmínek pro rozhodování soudu o uložení náhrady škody v případě, že její rozsah a způsob náhrady nebyl součástí dohody sjednané mezi stěžovatelem a státní zástupkyní.

62. Na základě všech výše uvedených důvodů dospěl Ústavní soud k závěru, že je ústavní stížnost důvodná, neboť v řízení nebylo postupováno v souladu s § 2 odst. 5 tr. řádu, přičemž vadné hodnocení skutkového stavu a způsob interpretace a aplikace podústavního práva obecnými soudy založily porušení ústavně zaručeného základního práva stěžovatele na soudní ochranu ve smyslu čl. 36 odst. 1 a práva vyjádřit se ke všem prováděným důkazům dle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, protože jí podle § 82 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu částečně vyhověl a podle § 82 odst. 3 písm. a) téhož zákona napadené rozhodnutí vrchního soudu zrušil.

63. Dle přesvědčení Ústavního soudu ochranu ústavnosti nutno spojit s minimalizací zásahů do pravomoci jiných orgánů, a proto je-li nálezem, zrušujícím rozhodnutí o posledním procesním prostředku, který zákon k ochraně práva poskytuje, vytvořen procesní prostor pro ochranu tohoto práva uvnitř soustavy obecných soudů, pak netřeba zasahovat (až) do rozhodnutí soudu prvního stupně. Za této situace byl návrh stěžovatele na zrušení rozhodnutí Krajského soudu v Brně zamítnut (§ 82 odst. 1 zákona o Ústavním soudu), neboť nyní bude na Vrchním soudu v Olomouci, aby ve věci postupoval a rozhodl ústavně konformním způsobem.

P o u ě n í : Proti rozhodnutí Ústavního soudu se nelze odvolat (§ 54 odst. 2 zákona o Ústavním soudu).

V Brně dne 6. prosince 2022

Vojtěch Šimíček
předseda senátu